

Rävjakten

Sune Nilsson

Det var tidigt femtiotal, troligen redan sommaren 1951 och som i alla nostalgiska återblickar var sommaren varm, solig och totalt bekymmerslös. Jag funderar ibland på varför alla barndomsminnen är ljusa, troligen var hela barndomen ljus och lycklig och till största delen fylld av liv, lek och glädje och eventuella mörkare dagar är sedan länge glömda och undanskyfflade i ens inre.

Jag var nio år och hade några veckor tidigare avslutat mitt andra skolår i den röda Kyrkskolan men genom underliga förvecklingar skulle jag till hösten börja i fjärde klass. Genom föräldrarnas uppoffran före skolstarten och tydligen en viss medfödd talang kunde jag både läsa, skriva och räkna när jag skrevs in på hösten 1948 och fick efter vissa diskussioner mellan lärare, skolstyrelse och föräldrar "hoppa över" andra klass och kortade därigenom min elementära utbildning med ett år.

Jag hade sedan några år bott i Klockargårdens östra gavellägenhet, farsgubben var skolvaktmästare i Kyrkskolan, efter många års slit och släp som statare och dräng hade han nu på äldre dar fått denna lite lättsammare tjänst och tillsammans med mor som skötte städningen hade vi en trivsamtillvaro även om fars hälsa började svikta, höfter och knän var slitna efter drygt 40 år hos grevar, baroner och bönder på Södertörn.

Jag hade gott om kamrater i närheten och de lediga sommardagarna tillbringades i gott kamratskap med lek och äventyr i omgivningarna.

Där fanns bröderna Nordén, Ove ett år äldre jag och Bert några år yngre, Wimar Krantz, Gunnar Hüge, Gunnar Lundqvist och många andra. Det fanns liksom två olika sfärer i gänget, sport, framförallt fotboll med Ove Nordén som den givne ledaren och lite mera äventyrligheter där Bert trots sin ålder alltid var i täten. En unik särställning hade min nyblivne klasskamrat Gunnar Lundqvist som med tillgång till pappans källarverkstad var en hejare på allt mekaniskt, han svetsade, svarvade och meckade cyklar åt alla i gänget.

Min upplevelse en sommardag för ett drygt halvsekel sedan ingick definitivt i äventyrssfären, det var Bert och jag som skulle på rävjakt!

Naturligtvis Inte med gevär, kulor och krut och inte heller med våra välbyggda enepilbågar utan med en papperssäck, mickel skulle fångas levande med sitt eget vapen -list!

Bert som ibland var ute på äventyr på egen hand hade spårat upp ett rävgryt i Gullvivshagen efter gamla vägen upp mot Jordbro. Gullvivshagen hade naturligtvis fått sitt namn av oss ungar för sitt överdåd av gullvivor under försommaren, vi var ofta där och plockade stora buketter av väldoftande vivor. Den gamla häradsvägen gick genom Prästgårdsmarkerna intill järnvägen förbi Loviselund och Björklund och vidare genom den trollska skogen med gravfälten och mynnade på vägen mellan Jordbro och Österhaninge Kyrka.

Räven betraktades på den tiden som ett skadedjur och var belagd med skottpengar, om man visade upp en nedlagd mickel för kamrer Enqvist på kommunalkontoret fick man hela 10 kronor, mycket pengar på den tiden. Som bevis för ersättningen behöll kommunen rumpan, jägaren fick själv hugga av den under tillsyn från den alltid cigarrökande Enqvist. På den tiden låg kommunalkontoret mittemot Klockargården där jag bodde så jag hade många gånger med egna ögon sett när mickel mist sin yviga svans på Enqvists huggkubbe. Svansen låstes in i den kommunala vedboden och jägaren fick efter utkvitterad ersättning ta med resten av räven hem.

Var man klurig kunde man få dubbelt betalt för en nedlagd räv, grannkommunen Österhaninge betalade sina 10 kronor för uppvisande av fyra avhuggna rävtassar och det motiverade nog många resor till kommunalkontoret i Handen där Enqvists kollega Valter Artwin huserade.

Bert Nordén, som tyvärr gick bort ganska tidigt i livet, tillbringade mycket av sin tid de här åren hos Anders Hedén, arrendatorn till prästbostället Åby. Även jag tyckte naturligtvis att den stora lantgården mitt över vägen var spännande med hästar, kor och grisar men Berts intresse var av annat slag och några år senare, efter skolan blev han lilldräng hos Anders och den ogifta systemen Greta som skötte hushållet. På gården fanns också syskonens åldrige far Frans, vars uppgift var att sköta grisarna, ladugårdskarlen Torbjörn Runeborg med sin stora familj, drängen Martin Johansson samt två yngre lantbrukselever, Aremo och Holdar, som på sin fritid ägnade sig åt jakt på skadedjur på prästgårdsmarkerna med luftgevär och finkalibrig hagelbössa. Dessa ynglingar blev under några år Berts och mina idoler och vi hängde, ibland intill irritation, efter dom på deras jaktäventyr.

Bytena var inte mycket att skryta med, stora feta råttor nere vid spannmålsmagasinet, kråkor och skator men också en och annan duvhök som gjorde allför att minska Gretas bestånd av värphöns. Vintertid jagade man också ekorre och de båda drängarna hade varsin ekorskinmössa med svans a lá David Crockett.

Trapperlivet i Kanada och Alaska intresserade oss och säkert många andra, åtskilliga böcker släpades hem från biblioteket som då låg i källaren under sjukhemmet på Ringvägen. I vår egenbyggda koja nere vid Prästgårdensån vid Loviselund avnjöt vi de spännande berättelserna om jakt på grizzly och bäver efter Yukonfloden och i Klippiga Bergen. Bert som just börjat skolan var dålig på att läsa så jag fick ofta läsa högt och i vår barnsliga fantasi blev Prästgårdensån vår Yukon och Kikarberget vårt Rocky Mountains. Miljön var dock slitig för de utlånade böckerna och jag fick ibland bannor av bibliotekarien, sjukhemsvaktmästaren Persson, när de skulle återlämnas.

Åter till sommardagen 1951, nu skulle fickpengarna stärkas med en vacker blåskimrande tia på mickels bekostnad. Att det troligen inte var jakttid för räv och att det kanske fanns valpar i grytet bekymrade oss inte, eventuella betänkligheter av moralisk natur uppvägdes lätt av spänningen och tanken på tiokronorstillskottet till kassan.

Vi gav oss iväg tidigt på förmiddagen utan att berätta för någon om våra planer, planer som hade lagts upp under någon dag i förväg i trapperkojan. Vi hade förberett oss med viss utrustning, en tom papperssäck, lånad från Hedéns lider, den hade innehållit betat utsäde. När vi vikt ihop den för att inte

göra alltför stor uppmärksamhet åt vårt illegala lån hade röda, kvicksilverbetade sädeskorn runnit ut på marken i lidret. Det var alltså långt före debatten och förbudet mot betat utsäde och troligen plockades de röda kornen ganska snabbt upp av de stora flockarna av gråsparv, gulsparv och pilfinkar som hade sin hemvist på gården ovetande om sitt kommande öde. Utöver säcken hade vi försett oss med oljeindränkta trasselsuddar från traktorgaragets soptunna, väl inlindade i en gammal Stockholmstidning. I fickan skramlade en halvfull tändsticksask och i bältet satt den stora slidkniven med benskaft och blodskåra i sin läderslida.

Under lite halvfalska förespeglningar om en tur till Öran hade jag försetts med några tjocka limpsmörgåsar och en halvliter hallonsaft av min välvilliga moder och mamma Astrid hade slängt ihop lite färdkost till sin Bert. Inledningsvis drabbades vi av ett besvärligt problem, Berts yngre bror Johan-Olof hade hört talats om vår utflykt till Öran och proppade på att få följa med vilket naturligtvis var helt otänkbart med tanke på dennes ålder och vårt egentliga mål. Den yngre brodern Nordén, numera stor kulturpersonlighet i samhället med antikviteter som specialitet, kördes bryskt iväg under gråt och tandagnisslan och vår rävsafari kunde inledas.

Utrustningen fanns redan förberedd ner i kojan vid Loviselund om nu inte Hedéns kor ätit upp den, kojan låg nämligen i kohagen dit man för några veckor sen släppt korna på bete. Vi hade försökt spärra av udden i ån med ris och buskar men nesligen misslyckats. För nån vecka sedan hade de vårystra korna brutit igenom och delvis raserat vårt bygge och lagt en mindre välluktande signatur mitt i öppningen som minne av besöket.

Vi lämnade våra cyklar i diket vid järnvägsbanken och efter att ha njutit av sommarens första, inte helt mogna smultron, som växte i överflöd på sluttningen begav vi oss ner över ängen och in i hagen. Till vår stora lättnad var kojan och utrustningen oskadd och dagens första limpmacka intogs på åbanken men fötterna i det svalkande, strömmande och klara vattnet. Markerna här nere var allmänt vattensjuka, kommunen byggde här den första kommunala vattentäkten som finns kvar än i dag och kompletterar den modernare täkten upp på Pålalm. Här och var hade någon tryckt ner rör i marken och genom dessa strömmade gott och glasklart vatten upp ur marken, vatten som svalkade och släckte törsten på ett angenämt sätt för torra strupar. Växtligheten efter den vindlande lilla ån bestod mest av alsnår, ormbunkar och olika fräkenväxter och i strandlinjen var det gott om kavelund.

Ett och annat alskott hade lyckats med etableringen och bildade lågväxta, knotiga träd en bit från åkanten.

Med andra ord ett sant paradiset för ungar med fantasi, tyst, stilla och avskilt, endast när de stänkande ångloken och klagande motorvagnarna kämpade sig upp mot Jordbro bröts tystnaden, dessa ljud skänkte oss en viss trygghet och bekräftade närheten till samhället och hemmen.

Vi packade ned den lagrade utrustningen i våra rygsäckar och med viss spänning gav vi oss iväg upp mot Björklund och det tilltänkta målet i Gullvishagen.

Det var otänkbart att passera det lilla torpet Björklund utan att bli utskäld av Carlséns vita samojedspets som for fram och tillbaka i en löplina längs med vägen. Mina föräldrar var bekanta med syskonen Carlsén, Astrid och Harry som brukade torpet och Einar som jobbade nere på Berga och allmänt kallades "Prillman" på samhället. Eftersom vår expedition var lite känslig gällde att smita förbi utan att synas vilket nog lyckades, den ilsket skällande hunden verkade vara ensam på plats.

Bortom det lilla torpet tog den gamla granskogen vid, granarna var stora och täta och knappast något ljus nådde igenom och tillät inte någon undervegetation, endast en matta av granbarr täckte marken. Överallt fanns här gravstenar från hednisk tid och hela området utstrålade en mörk och kall mystik. Det kändes skönt att inte vara ensam men trots detta ökade man omedvetet takten på trampet för att komma ut i ljuset på andra sidan. Kontrasten var överväldigande när vi kommer fram till beteshagen, som f.ö. tillsammans med torpet Björklund tillhörde Solberga Prästgård i grannsocknen

Det öppna motsluttande haglandskapet strålade av ljus och värme och marken täcktes här med tiotusentals gullvivor, vitsippor och andra örter. Utöver några vresiga martallar var det nästan bara enesnår och vackra pelarenar samt skirt grönskande lövträd. Även här fanns stenar som tydde på gravplatser men i det öppna landskapet hade detta ingen större påverkan på mitt sinne.

Vi drog upp cyklarna i hagen och gömde dem väl bakom ett busksnår så de inte kunde ses från vägen och vandrade med beslutsamhet upp över den lilla bergsryggen där vi nu kunde skymta Kalvsvik på andra sidan ängarna.

Bert hade beskrivit ungefärligt var lyan var belägen, på slutningen ner mot Kalvsviksågorna och det försvunna torpet Grindsvreten.

Efter en kortare promenad tar han mej i armen och pekar mot en gräsbeväxt kulle ett tjugotal meter bort:

--Där är den, vi måste stanna här och kolla!

Vi slår oss försiktigt ner, bakar oss lite tillrätta för att få det bekvämt och söker skugga för solen som nu står högt på den molnfria sommarhimlen. Härifrån finns ingenting som tyder på att det skulle finnas en rävyta på den lilla kullen, ett tag tvivlar jag på hela upplägget och tror att det är en fantasi hos kamraten men en blick på hans spända ansikte sveper bort allt tvivel.

--Det finns två ingångar, en nere till höger, bakom stenen där och den andra ligger en bit ner i slutningen!

Bert viskade fram beskedet utan att släppa kullen med blicken och jag kände spänningen och förväntan stiga inom mej och utan att veta varför satt vi tysta i flera minuter envetet stirrande på mickels troliga tillhåll.

Det var först nu jag började fundera på vad vi gett oss in på, planerna som smitts under många dagar att fånga en levande räv i en papperssäck hade i förstadiet verkat enkla men när vi nu var på plats syntes de mer komplicerade och en viss oro och rädsla började krypa inom mej. Jag tittade försiktigt på Bert i hopp om att se en viss osäkerhet även hos honom men kunde snabbt konstatera att några sådana tecken inte fanns i hans ansikte.

Istället reste han sig och plockade fram den hopvikta papperssacken ur sin rygsäck och vecklade ut den framför oss på marken, han synade den noga och körde ner armarna i den och formade den till en tub. Det styva säckpappret gjorde motstånd och oljudet borde ha skrämt alla rävar i hela socknen.

--Fram med trasselsuddarna nu så sätter vi igång!

Med darrande händer tar jag fram min gamla rygsäck som jag lutat mot ett träd, när jag snör upp den känner jag den starka lukten av fotogen och olja och det slår mej plötsligt att smörgåsarna nog inte var så vidare aptitliga efter

detta sällskap. Med tidningspaketet i ena handen springer jag ner mot kullen där Bert redan var på plats med säcken.

Väl framme kunde jag snabbt konstatera att mina tvivel på Berts slutsatser om att kullen var ett råvgryt kom på skam, utanför den övre ingången fanns rester efter mickels måltider, småben, fjäderpennor och en vit fågelvinge. Jag kunde också känna en stark doft av urin från marken.

Vi lokaliserade även det andra hålet som låg ett tiotal meter längre ner i den tilltagande slutningen och mynnade under en jordfast välvd sten som nästan bildade ett farstutak. Även här spreds den starka doften i den av värme nästan dallrande luften men här syntes inga rester av byten.

Det var nu dags att inleda själva jakten!

Vi hade många gånger läst om hur de professionella jägarna rökte ut sina byten ur lyor och gryt och nu skulle dessa teorier omsättas i verkligheten. Men vi saknade redskapen för en mycket viktig del i den därefter avgörande hanteringen, själva avlivningen.

Det var där papperssäckerna kom in!

Det märkliga var att vi under planeringen för vår råvjakt egentligen inte hade funderat på hur vi skulle avliva bytet när det väl var i säcken! Kanske trodde vi väl inte att vi skulle lyckas eller också var det av rädsla för det slutliga avgörandet, att egenhändigt släcka ett liv som till omfånget var lite större än de feta råttor som vi utan samvetsnöd dränkte i Prästgårdsån efter att ha fångat dem i nätfällan vid Hedéns svinhus.

Som barn hade man ju en speciell syn på livet och döden, med rysningar i kroppen och gömda i granhäcken, hade vi hösten innan sett på när slaktare Vidlund avlivade alla grisarna som vi under året hjälpt gamle Frans, Anders och Gretas far, att mata med ångkokt potatis och kli och repat svinmolla och andra godsaker åt under sommaren.

En efter en släpades grisarna ut under ett oherrans skrikande, man fäste en löpsnara runt trynet och tvinnade till den. De bedövades med en slaktmask i pannan innan blodsticket och under fortsatt skrikande och sparkande pumpade det ångande blodet ut i en balja för att under ivrigt vispande sparas till paltbaket.

Dessa minnesbilder från denna kyliga novemberdagen virvlade väl runt i bakhuvudet under några ögonblick men strax var man åter i verkligheten, en varm junidag vid råvgrytet i Gullvivshagen.

Vi plockade fram de illaluktande trasselsuddarna ur paketet och rev därefter den gamla Stockholmstidningen i remsor, vi repade av lite torrt fjolårsgräs i slutningen och lade ingredienserna i god ordningen vid sidan av det lägre belägna ingångshålet.

Därefter apterade vi den medhavda kraftpapperssäckerna vid det övre hålet genom att med våra knivar trycka fast nederdelen av öppningen på den liggande säcken i marken. Vi rullade först ihop säckens överdel så att vi fick en förstärkt kant att föra knivarna genom och med en flat sten knackade vi ner dem tills parerstängergna satt dikt mot den uppkomna pappersflänsen.

Det var nu dags att stressa fram mickel, vi gjorde i ordning en liten hög av vårt material, det torra gräset och pappersremorna underst och de oljiga trasselsuddarna ovanpå och sköt in den under den taklika, utstickande stenen. Jag hade fått ansvaret för tändstickorna, i byxfickan kände jag den luggslitna Solsticksasken som under veckan fyllts upp med omgångsvis stulna stickor från spiselhyllan hemma i köket. Den var väl halvfull och för att den inte skulle skramla och avslöja mej hade jag fyllt den med fönstervadd som förvarades tillsammans med innanfönsterna i källaren under Klockargården.

Med darrande händer tände jag på vår brännhög och den luftiga blandningen av gräs och papper tog sig redan på första försöket. Röken slog inledningsvis oss i ansiktet och hostande och frustande fick vi dra oss undan en bit men när oljan tog fyr och röken ändrade färg från gråvit till svart ändrade den också riktning, råvgrytets gångar fungerade som en skorstenspipa.

Med stickande, rinnande ögon tog vi oss upp till det övre hålet med säcken, satte oss på varsin sida och grabbade tag i överkanten och tryckte den mot slutningen. Säckerna bildade nu en förlängning av grytets utgångshål men på grund av hålets belägenhet i naturen och papperssäckens styvhet pekade botten rakt ut i luften.

Här satt vi nu, i stekande sommarsol med kläderna klistrade på kroppen av värmen, krampaktigt hållande i säckkanten och darrande av spänning. Jag minns än idag Berts alltför stora skärmössa, en grå pappersössa med reklam för Jordbrukskassan som sytts ihop i bakkanten för att passa hjälpligt. Det är väl först nu vi börjar fundera på om mickel är hemma?

Han kan ju likaväl vara på jakt någonstans, kanske borta bland Kalvsviks många hönshus eller uppe på Snörom eller ända hos torpare Olsson på Gullringen.

Eller nere i Skenbroåns dalgång på jakt efter vattensork?

Efter någon kvart av anspänning börjar vi slappna av, vi hade förväntat oss ett snabbt resultat av vår insats men såg eller märkte varken räv eller rök i vår fångstsäck. Jag skickade ner Bert för att kolla om elden slocknat men han var snabbt tillbaka och nickade på min undran, det brann fortfarande friskt enligt hans rapport.

Det var ett stort mysterium att den rök som försvann in i underjorden inte kom upp vid vårt fångsthål men vi fick förklaringen efter ytterligare en stunds väntan. Tio meter upp till höger om vårt hål låg ett tätt enbuskage och plötsligt såg vi hur svart rök välldes upp i snåret, det fanns alltså ett tredje hål i den underjordiska lyan. Vi glömde bevakningen av säcken och sprang båda upp till buskaget och efter visst besvär med de kraftiga enbuskarna kunde vi se mynningen på hålet ur vilket röken strömmade upp. Turligt nog låg där några hanterliga stenar som vi med gemensamma krafter fick ner i hålet och jag hämtade min ryggsäck som fick fungera som tätning. Vi fick inte hejd på röken men den minskade betydligt och på väg tillbaka tog vi en vid lov runt kullen för att kanske finna ytterligare hål med vi såg inga antydningar till detta.

När vi nu åter var på plats kunde vi märka att rök började tränga upp ur vårt hål i springan mellan säcken och slutningen och spänningen steg i takt med att röken tilltog. Efter besöket i enbuskaget hade jag nu tusentals torra enbarr klistrade på armar och ben och innanför den svettiga skjortan och det var omöjligt att sitta still, klådan och irritationen var outhärdlig. Tillråga på allt visade det sig att vi retat upp ett antal rödmyror som gjorde allt för att förvärra situationen.

Jag såg ingen annan råd än att resa mig upp från mitt knästående för att kränga av mej den kladdiga skjortan och just när jag fått den halvvägs över huvudet kom mickel som skjuten ur en kanon!

Bert som fortfarande höll i säcken slog med ett skrik en kullerbytta baklänges ner för kullen och jag som var halvt förblindad av den hindrande skjortan satte mej på baken med händerna ovanför huvudet medan jag i panik sliter och drar i den tredskande skjortan. När jag äntligen får fri sikt ser jag hur säcken tumlar i väg i den ena saltomortalen efter den andra ner för slutningen till

vänster om oss och efter ett tjugotal meter kommer räven äntligen ur säcken och med den brunröda svansen rätt upp försvinner han ner mot Skenbrogårderna i panik.

Jag tror att det tog någon minut innan vi fick ordning på tankar och handlande. Bert hade skrapat underbenet i fallet och slagit i näsan ordentligt och två ränder av blod rann ner över överläppen. Självt hade jag slagit baken i en jordfast sten och var till hälften avdomnad i dessa regioner. Vi tittade på varandra utan att säga ett ord och konstaterade att vår i veckor planerade rävjakt var överstånden på några få sekunder och att vår fyrbente listige motståndare gått segrande ur kampen.

Vi såg säkert ganska ömkliga ut när vi linkar ner mot den tomma säcken som fortfarande fladdrade omkring i gräset. När vi får tag i den och plattar till den hittar vi Berts lilla morakniv inne i säcken men min kniv är spårlöst försvunnen. Jag tar mej tillbaka till fångsthålet i hopp om att den sitter kvar i marken men hoppet grusas. Fortfarande strömmar röken upp, i den dallrande sommarhettan stiger den rakt upp. Med bultande smärta i bakdelen letar jag förtvivlat efter min saknade slidkniv i det låga gräset.

Det skulle vara svårt att förklara hemma att jag tappat den, det var ett hantverk i kolstål med blodskåra tillverkad av min gamla farfar, gårdssmeden KG Nilsson.

Jag kryper runt på alla fyra i ren panik men sökandet är resultatöst.

Efterhand lugnar sig situationen och vi slår oss ner vid en av de stora tallarna i backen med ryggarna mot stammen. Jag har hämtat min ryggsäck ur enesnåret och dricker upp den sista skvätten hallonsaft för att släcka den brännande törsten. Saften är nu nästan ljummen och ger föga resultat. Bert ser förskräcklig ut i ansiktet efter sitt näsblod, han försöker torka rent med baksidan av handen men resultatet blir om möjligt ännu värre och skrapskadan på benet blöder fortfarande. Jag själv känner den dunkande smärtan i vänstra skinkan och jag känner att gråten stockar sig i halsen över vad som hänt men vill naturligtvis inte visa detta för kamraten.

Vi var nog ganska tacksamma för att ingen såg oss i detta ögonblick. Två chockade, besvikna snörvlande ynglingar, nästan skamsna efter den misslyckade rävjakten och dess följder. Efter en stund inser vi att vi måste göra det bästa av den uppkomna situationen och jag föreslog att vi skulle ta oss ner till ån i Gullringsskärret för att tvätta av oss.

Innan vi ger oss av har vi ända sinnesnärvaro att maka ut den nu pyrande högen av brasan ur hålet och släcka den vilket inte var enkelt. Trots ivrigt stampande fortsatte de indränkta trasselsuddarna att sprida sin doft och rök och varje gång vi slutade stampa flammade små eldslågor upp. Till slut linkar jag iväg efter säcken och med några grenstumpar petar vi in de illaluktande resterna i den och rullade ihop den.

Vi följer vägen ner till bron och viker av in i Gullringskärrrets en bit och finner ett sel i den vindlande ån där vi inledningsvis dränker den illaluktande säcken med hjälp av en trädbange vi hittar. I det svalkande svarta vattnet tvättar vi av oss så gott det går.

Utmattade sätter vi oss vid åkanten och vilar men inne i det täta kärret blir det kyligt efter en stund och vi vandrar ut på vägen i den värmande solen.

Under tystnad småspringer vi tillbaka upp till råvgrytet, den gnagande oroskänslan om den saknade kniven är överväldigande och blockerar övrig tankeverksamhet, jag inser också att min skjorta och ryggsäck är borta.

På långt håll ser jag min blåa skjorta fladdra för vinden i ett busksnår och blir lite lugnare, nu återstår bara att hitta kniven och att återvända hemåt. Att ryggsäcken finns vid grytet är jag ganska säker på. Bert, som nu åter har två röda streck på överläppen, är inte värst intresserad att hjälpa mej leta. Under stockande känsla av gråt i bröstet kryper jag omkring i sluttningen och just när jag tänker ge upp ser jag det svarta benskäftet på farfarskniven och lyckan sprider sig i kroppen.

Fortfarande under tystnad sätter vi oss i skuggan under en vresig tall och tittar på varandra men efter en stund släpper tunghäftan:

-- *Vicken j-vla fart han kom med!*

-- *Såg du att rumpan stog rakt upp!*

-- *Otur att säcken inte höll!*

-- *Kanske va´ bäst ändå, va´ skulle vi ha gjort me´ han?*

Molokna och med värkande kroppar hämtar vi cyklarna och leder ner dom till vägen, stående i dikeskanten hör vi en hästskjuts närma sig från Jordbrohället och ser efter en stund torparen Carlsén komma med sin gråa kronmärr och vinkelkärria i sakta lunk och svänger in på vägen mot Björklund.

Den gamle halte och träbenförsedde torparen ser oss inte där han sitter i blåkläder och vegamössa, vi tyckte nog det var skönt.

Vi cyklar nu hemåt, ser till att det inte går för fort så vi kommer ifatt ekipaget innan han svänger av ner till uthusen i kärrkanten. När vi kommer fram ur skogen vid Björklund får vi oss som vanligt en rejäl utskällning av bandhunden. Vi stannar till vid kojan i Prästgårdshagen, sträcker ut oss i det gröna gräset om funderar på vad vi varit med om.

Jag har många gånger funderat på vad vi skulle ha gjort om vi lyckats behålla vårt byte i säcken?

Hur skulle vi fått livet av den?

Slagit ihjäl den med en träpåk?
Dränkt den i Skenbroån?

Troligen hade vi släppt ut den, det som egentligen var ett misslyckande blev nog bra ändå!

Bert och jag talade aldrig om denna händelse med varandra och yppade aldrig ett ord till någon annan heller.

Men synen av den skräckslagna rävens tumlande i papperssacken nerför sluttningen och den vilda flykten med rumpan i vädret glömmar jag aldrig.